

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA VZD ZA LETO 2017

Komisija se je v letu 2017 sestala na 3 rednih sejah. Ugotavljam, da so bile vse seje sklepčne.

Obravnavali smo sledeče teme:

- **anketa z naslovom: »Izvajanje pravilnika o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu«**
- **psihosocialna tveganja**
- **biološki monitoring**

Komisija je v začetku leta 2017 izvedla anketo s vprašalniki po sindikalnih podružnicah v SKEI

o čiščenju delovnih oblek oz. uresničevanja »Pravilnika o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu«. Nato je pregledala vrnjene vprašalnike ter pripravila poročilo na podlagi povratnih informacij.

Poročilo se je obravnavalo na IO SKEI Slovenije, kjer je postalo razvidno, da prisotni v večini niso razumeli razlike med delovno obleko in osebno varovalno opremo (OVO). Tudi anketiranci teh pojmov v večini niso poznali / razlikovali in je po vsej verjetnosti tudi izid ankete temu primeren. Mešala sta se pojma delovna obleka in osebna varovalna obleka (OVO). Zato je prišlo do napak in so se vprašalniki izpolnjevali različno! Npr. podpredsednik sindikalne podružnice obkrožil odgovor na vprašanje, da delodajalec ne zagotavlja OVO, predsednik sindikalne podružnice SKEI pa da delodajalec zagotavlja OVO in ugotovilo, da je imel predsednik sindikalne podružnice relevantne podatke, kar pa se podjetja tiče, pa je ugotovljeno, da je predsednik napačno izpolnil obrazec, kar pomeni, da podjetje delavcem zagotavlja osebno varovalno opremo.

Na koncu je komisija ugotovila, da pa je prav, da se je vzpodbudila razprava na to temo, saj je tudi na tem področju premalo znanja in je potrebno izobraževati tako sindikalne predstavnike kot predstavnike sveta delavcev zadolžene za varstvo in zdravje pri delu, zato je tudi na 3 seji KVPD sprejela sklep 3/3, da je potrebno v vseh **sindikalnih podružnicah SKEI tem vprašanjem posvetiti več pozornosti, izobraževati sindikalne zaupnike in delavske predstavnike iz varnosti in zdravja pri delu.**

V sklopu **psihosocialnih tveganj** je Zoran Mačkovič prisotne seznanil z diplomsko nalogo, ki jo je v sodelovanju s SKEI Slovenije in komisijo za VZD izdelal z naslovom »Psihosocialna tveganja in obvladovanje le teh v kovinski in elektroindustriji ter industriji kovinskih materialov in livarn«. Matija Gomilar je na to temo podal še nekaj ugotovitev iz posveta o psihosocialnih tveganjih in sicer, da delavci v Sloveniji delajo več kot delavci v EU. Nadaljnja ugotovitev je bila, da sta absentizem in prezentizem v Sloveniji večji kot v EU, nadalje se ugotavlja, da je v Sloveniji diskriminacija zaradi starosti in invalidnosti večja kot v ostalih državah EU, v Sloveniji je nezadovoljstvo nad delovnimi pogoji večje kot v EU, glede na »birokratske« postopke pa smo v Sloveniji nadpovprečni, pri reševanju psihosocialnih sporov smo podpovprečni. Enako velja pri posredovanju predolgega delovnega časa. V nadaljevanju je še poročal, da je bilo izpostavljeno in ugotovljeno, da je stanje VZD v podjetjih kjer imajo zaupnika VZD boljše kot v podjetjih kjer tega ni, kar se pozna tudi na nacionalni ravni, nadalje je bilo izpostavljeno, da je VZD boljše v večjih podjetjih kjer imajo organizirano službo VZD, kot pa v manjših oz. srednjih podjetjih kjer imajo (če sploh imajo) organizirano službo VZD.

Izvedba **biološkega monitoringa** je zakonodajna zahteva. Predpisujeta ga Zakon o varnosti pri delu in Pravilnik o varovanju delavcev pred izpostavljenostjo nevarnim kemičnim snovem pri delu. Določata, da se za delavce, ki so izpostavljeni kemičnim snovem navedenih v prilogi I in II, Pravilnika o varovanju delavcev pred izpostavljenostjo nevarnim kemičnim snovem pri delu se mora izvesti biološki monitoring (npr. krom, stiren, topila,...). Prisotnim je bilo predstavljeno kako so BM (biološki monitoring) izvedli v podjetju GORENJE d.d. Po podanem uvodu je tekla razprava v kateri so prisotni spregovorili o izvedbi biološkega monitoringa in ukrepih, ki se morajo izvajati med in pred izvajanjem monitoringa.

Na podlagi vpogleda v osnutek **Pravilnika o poklicnih boleznih**, je komisija podala tudi pripombe, vprašanja in ugotovitve. Ugotovljeno je, da je pravilnik veliko boljši in naprednejši od prejšnjega, tudi razumljivejši. Postopek je jasen in razumljiv. V 7. členu pravilnika je navedeno, da morajo delodajalci posredovati dokumentacijo (dokazila, izjave o varnosti z OT...) v 10 delovnih dneh. Po pravilniku so izvzeti vsi, ki bi lahko bili neposredno vpleteni pri nastanku bolezni ampak tudi dovolj vključeni, da vedo kaj se dogaja. Pripombe, vprašanja na gradivo so bila:

1. V 5. členu - prvi odstavek, kjer je naveden daljši neposredni vpliv delovnega procesa, kot pogoj za obstoj PB. Kaj pa v primeru kratkotrajne izpostavljenosti (krajšega vpliva) delovnemu procesu z močno preseženo mejno vrednostjo snovi navedene v prilogi (npr. rak)?
2. V 5. členu, druga alineja, točka 1 delovna anamneza delavca, iz katere izhaja, da opravlja ali je opravljal delo v delovnih procesih ali delovnih pogojih, kjer je bila prisotna izpostavljenost. To se največkrat razume kot znotraj objekta ali hale. Zanima me, kako bo to na primer dokazovala vrtnarka, ki ureja zelene površine v mestu na raznih lokacijah in uporablja snovi navedene v prilogi 1?

Mnenja in vprašanja so bila posredovana Lučki Böhm, izvršni sekretarki ZSSS za varnost in zdravje pri delu.

Člani komisije so se udeležili:

- Konference ETUI, v Ljubljani
- Mednarodne konference VZD o spreminjajočem se svetu, Brdo pri Kranju
- Javne tribune o varnosti in zdravju pri delu, v Ljubljani

Konference ETUI, ki je bila v Ljubljani sta se udeležila Simon Šibelja in Igor Kučič. Na konferenci so bili predstavljene aktivnosti evropskih sindikatov v EU, ki se trudijo, da bi zakonodajno znižali mejne vrednosti rakotvornih in mutagenih snovi v industriji in zmanjšanju uporabe pesticidov pri pridelavi hrane itd...Razlog za zniževanje mejnih vrednosti rakotvornih in mutagenih snovi je predvsem zaradi vedno večjega števila obolelih delavcev pri uporabi teh snovi. Na konferenci so bile izpostavljene snovi, katere so najbolj rakotvorne in sicer, kremenčev prah, krom (VI), lesni prah in še nekaterih snovi, ki najbolj vplivajo na zdravje zaposlenih in katerim sindikati v EU posvečajo največ pozornosti pri zmanjševanju vrednosti.

Mednarodne konference VZD o spreminjajočem se svetu, ki je bila na Brdu pri Kranju sta se udeležila Zoran Mačkovič in Igor Kučič. Na konferenci se je govorilo o četrti industrijski revoluciji kar pomeni, da bo v podjetjih čedalje več avtomatizacije in robotizacije. Domači in tuji predavatelji so spregovorili o robotizaciji in umetni inteligenci, da gre razvoj robotizacije tako daleč, da naj bi v bližnji prihodnosti roboti nadomestili delavce na delovnih mestih. S tem se izgubijo določena delovna mesta. Nadomestila bi jih nova delovna mesta, ki ta trenutek sploh še ne obstajajo.

Javne tribune o varnosti in zdravju pri delu se je udeležil predstavnik komisije Matija Gomilar. Na 4. seji KVZD se je obravnavalo poročilo ter so se na podlagi poročila sprejeli naslednji zaključki

1. V vse oblike izobraževanj (osnovno šolskega, srednjega in študijskega) je potrebno uvesti predmet Varnosti in zdravje pri delu

2. Povečati je potrebno zunanjo kontrolo nad izvajanjem dela zunanjih podjetij, ki pogodbeno opravljajo storitve iz varnosti in zdravja pri delu
3. Razmisliti je potrebno o ponovni ustanovitvi npr. Inštituta za varnosti in zdravje pri delu, ter Zavoda za zdravstvo, ki bi bile strokovno v pomoč službam VZD po podjetjih in izboljšati sodelovanje teh institucij za obvladovanje novodobnih tveganj, ki ne bodo tržno usmerjeni
4. Večji poudarek je potrebno dati razvoju metod in postopkov za ugotavljanje nano delcev na področju varnost in zdravje pri delu, saj je razvoj tehnologije hitrejši od obstoječega znanja na tem področju.

Zaključki, se posredovali Lučki Böhm, izvršni sekretarki ZSSS za varnost in zdravje pri delu z namenom, da se vključijo v zaključke javne obravnave »Strategija varnosti in zdravja pri delu«

PROGRAM DELA ZA LETO 2018

V letu 2017 smo predvideli:

- Komisija se bo predvidoma sestala na štirih sejah.
- Obravnavale se bodo teme:
  - o psihosocialna tveganja
  - o pooblastila in delo varnostnih inženirjev
  - o ostale tekoče zadeve s področja VZD

Predsednik KVZD
Igor KUČIŠ

V vednost:

- predsednica SKEI Slovenije
- Člani komisije
- Brane Plavec, sekretar

